

A Fővárosi Törvényszék a jogtanácsos által képviselt Magyar Telekom Távközlési Nyrt. (1013 Budapest, Krisztina körút 55.) felperesnek a dr. Számadó Tamás jogtanácsos által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.; hivatkozási szám: Vj/19/2014.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. évi október hó 13. napján kelt 13.K.34.700/2014/6. számú ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2016. évi május hó 11. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (azaz egyszázezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – 2.500.000 (azaz kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2014. október 15. napján kelt VJ/19-20/2014. számú határozatában megállapította, hogy a felperes 2013. október 1. és 2013. november 17. között az üzletfelek megtévesztésére alkalmas módon adott tájékoztatást a Next Business XL, illetve a Next Business M üzleti mobildíjcsomagok áráról, amely gyakorlatával – figyelemmel a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 12.§ (2) bekezdésének b) pontjára – megsértette a Grt. 12.§ (1) bekezdésében foglalt tilalmat, melyre tekintettel kötelezte a felperest 90.000.000 forint bírság megfizetésére. Határozatának indokolása szerint a felperes Magyarország piacvezető

mobiltávközlési szolgáltatója, valamint az internet szolgáltatási piac meghatározó szereplője. A felperes korlátlan mobildíjcsomagként 2013. október 1. napján vezette be a Next Business XL üzleti mobildíjcsomagot, amelyet 2013. október 18-án visszavont, és helyébe a Next Business M üzleti mobildíjcsomag lépett. A két, elsősorban kis- és középvállalkozások részére kínált díjcsomag kizárólag a havidíjak mértéke és a mobilinternetezéshez választható adatmennyiség tekintetében tért el egymástól, egyéb ismérvek azonosak voltak. Mindkét csomag kedvezményes havidíjat biztosított több, a díjcsomagba bevont előfizetés egyidejű igénybevétele esetén; a kedvezmény mértéke a 2. és 3. előfizetésre (SIM kártyára) bruttó 4.000 forint/előfizetés, a 4. és azt követő előfizetésekre bruttó 5.000 forint/előfizetés volt, melyet a felperes az adott csomagban a tárgyi hónap végén aktív előfizetések száma alapján, utólagos kedvezményezéssel biztosított. A fizetendő havidíj mértékét egyrészt a választott mobilinternet adatmennyiség, másrészt a díjcsomaggal igénybe vett előfizetések száma befolyásolta. A díjcsomag új, vagy lejárt hűségidejű üzleti előfizetéssel, két éves hűségidővel és kisvállalkozói keretszerződéssel volt igénybe vehető. A felperes 2013 októberében és novemberében – többek között – számos országos lefedettségű televíziós csatornán nagy számban sugárzott televíziós reklámok révén népszerűsítette a két, vizsgált díjcsomagot akként, hogy a reklámban a díjcsomag ára, az annak ellenében biztosított korlátlan alapdíjas beszélgetés és SMS küldése valamennyi belföldi hálózatba, illetve a felhasználható mobilinternet adatmennyiségre vonatkozó szövegrész nagyobb betűmérettel, ehhez képest kisebb betűmérettel szerepelt az a tájékoztató, mely szerint több Next Business XL, illetve M előfizetés igénybevétele esetén a negyedik és az azt követő SIM kártyákra előfizetésként, új vagy lejárt hűségidejű üzleti előfizetéssel, 2 éves hűségidővel és kisvállalkozói keretszerződéssel. Apró betűvel jelent meg a díjcsomag akció érvényességi ideje, illetve az a szöveg, hogy „A havidíj kedvezményt az adott díjcsomagban az adott hónap végén aktív előfizetések száma alapján, utólagos kedvezménnyel biztosítjuk. A kedvező ajánlatok elérésének további feltételei vannak, a részletes és teljes körű feltételekért, kérjük keresse fel üzleteinket, látogasson el a honlapunkra vagy hívja a 1435-ös üzleti ügyfélszolgálati telefonszámot!”. Normál betűmérettel került megjelenítésre továbbá a „Korlátlan üzleti mobildíjcsomag” felirat, amely információ a képi megjelenítés mellett a reklámban szóban is elhangzott. Megállapította, hogy a vizsgált üzleti gyakorlat címzettjei nem önálló foglalkozásukon és gazdasági tevékenységükön kívül eső célok érdekében eljáró természetes személyek, hanem adószámmal rendelkező, cégbíróságon bejegyzett gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók és nyilvántartásba vett más szervezetek, elsősorban kis- és középvállalkozások, üzletfelek voltak, melyre figyelemmel az üzleti gyakorlat értékelésére a Grt. rendelkezései alapján kerülhetett sor.

Kiemelte, hogy az üzleti döntések meghozatala egy folyamat, amelynek az egyes szakaszait is védi a jog, és a perbeli esetben üzleti döntésnek minősül az üzletfél azzal kapcsolatos döntése is, hogy tovább tájékozódik az adott díjcsomaggal kapcsolatban. Minden olyan magatartás jogellenes, amely érdemben kihatással van a folyamatra, így a figyelemfelkeltés is. Rögzítette, hogy a reklámok alkalmasak voltak a címzettek körében a felperes tevékenységének népszerűsítésére, ismertségének fenntartására, növelésére és a címzetti kör döntéseinek befolyásolására, különös tekintettel arra, hogy a szolgáltatás ára kiemelten került feltüntetésre. A reklámoknak önmagukban kell hitelesnek, pontosnak és igaznak

lenniük, a megtévesztés a tájékoztatás részét képező, megtévesztésre objektíve alkalmas magatartással, a jogsértés pedig már a tájékoztatás közreadásával megvalósul. Megállapította, hogy a vizsgált reklámokban kisebb betűmérettel szerepeltetett információk nem váltak a ténylegesen észlelt üzenet részévé, mivel azok azt az üzenetet közvetítették, hogy a felperes olyan díjcsomagokat kínál az üzletfelek számára, amelyek belföldön korlátlan alapdíjas beszélgetést és SMS küldési lehetőséget, illetve 7GB/500MB mobilinternetet tartalmaznak a Next Business XL díjcsomag esetén 14.990, a Next Business M díjcsomag esetén 9.990 forint ellenében. Az azonban nem vált a ténylegesen észlelt üzenet részévé, hogy a kedvezmény feltétele több díjcsomag egyidejű igénybevétele, és a feltüntetett ár csak a negyedik és azt követő SIM kártyákra vonatkozó előfizetésnél kerül alkalmazásra. A magasabb ár került alkalmazásra egy, kettő vagy három előfizetés megkötése esetén, és négy vagy több előfizetés esetén is csak a negyedik SIM kártyától érvényesült a reklámban feltüntetett ár. Kiemelte, hogy az üzleti partnerektől ugyan magasabb, de nem korlátlan tudatosság várható el. A fogyasztói panaszok hiánya, illetve a díjcsomag-családon belüli váltások száma a jogsértés megállapíthatósága kapcsán irreleváns. A kedvezmény feltételeinek ún. magenta boxon belüli elhelyezése az üzenetek befogadási idejének rövideje miatt nem tekinthető a főüzenet részének, mivel az mindössze három másodpercig volt látható. A termék lényeges tulajdonságainak közlését úgy kell megtenni, hogy a fogyasztók az egymással összefüggő, elválaszthatatlan feltételeket a reklámból megismerhessék, melyet nem pótol annak a lehetősége, hogy utóbb más lényeges körülmények más forrásból megismerhetők. A bírságot a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 78.§-a, valamint a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú Közleménye (a továbbiakban: Közlemény) alapján a jogsértéshez kapcsolódó kommunikációs költségekből kiindulva állapította meg, tekintettel arra, hogy e költségek a perbeli esetben kellően kifejezték a jogsértés súlyát. Súlyosító körülményként értékelte, hogy a jogsértő üzleti gyakorlat az ügyfelek széles körét érintette, a felperes az elmúlt öt évben egy alkalommal már volt elmarasztalva a Grt. rendelkezéseinek megsértése miatt, illetve azt, hogy a felperes magatartása felróható volt. Enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy az üzletfél a döntése meghozatala előtt más forrásból is szerezhetett helytálló információt.

A felperes keresetében elsődlegesen az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárásra kötelezését, míg másodlagosan a határozat megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy magatartása nem volt jogsértő. Harmadlagos kereseti kérelme a határozat megváltoztatásával a bírságösszeg csökkentésére irányult. Álláspontja szerint az alperes tévesen alapította a hatáskörét a Grt. 24.§ (3) bekezdésére, mivel e jogszabályhelyet a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, valamint a Gazdasági Versenyhivatal eljárásaival összefüggő egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 2013. évi CCI. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 2014. július 1. napjával hatályon kívül helyezte. Kifogásolta, hogy az általa előterjesztett, a versenytársai és egyéb vállalkozások reklámozási gyakorlatát bemutató bizonyítékot az alperes nem értékelte, ahogy azon kutatási anyagot sem, amely szerint a televíziós reklámok a megcélzott üzletfelek számára nem elsődleges tájékoztatói forrásként funkcionálnak. Az alperes e két bizonyíték mellőzését sem indokolta meg, így nem tett eleget a közigazgatási

hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72.§ (1) bekezdésének eb) pontja szerinti indokolási kötelezettségének. Érvelése szerint a vizsgált magatartás az üzleti előfizetők felé irányuló kommunikációs gyakorlatra vonatkozott, ezért az alperes nem hivatkozhat a fogyasztók felé irányuló kommunikációt vizsgáló eljárásokban kialakult gyakorlatra, különösen azért nem, mert az utóbbi esetben magasabbak a hatósági elvárások. Hivatkozása szerint a célcsoportba tartozó üzletfelek többnyire maguk is reklámoznak valamilyen terméket, ezért okkal feltételezhető, hogy ismerik a piacon kialakult reklámozási gyakorlatot, és az üzleti döntéseik során valamennyi információt figyelembe veszik. A vizsgált reklámok hitelesek, igazak és pontosak voltak, az igénybevétel feltételei a valóságnak megfelelően voltak feltüntetve. Kisebb betűmérettel ugyan, de nem apró betűs résznek tekinthető üzenet jelent meg a versenytanácsi állásfoglalásoknak és a piaci gyakorlatnak megfelelően, az alperes pedig azt nem támasztotta alá, hogy azok ne lennének észlelhetőek. Álláspontja szerint téves az az alperesi következtetés, mely szerint a panaszok hiánya nem bír relevanciával. Kifogásolta, hogy az alperes a bírságkiszabás során tévesen azonosította a súlyosító és enyhítő körülményeket. Az előfizetők döntő többsége

Erre tekintettel vitatta, hogy a kommunikációs költségek kellően kifejezik a jogsértés súlyát. Az a körülmény, hogy a reklámokat országos kereskedelmi csatornák tették közzé a kiemelkedő intenzitást nem támasztja alá, ahogy a határozatban magatartásának felróhatósága sem került alátámasztásra. Sérelmezte, hogy az alperes nem vette figyelembe enyhítő körülményként a jogtalan előny szerzésének hiányát, és megalapozatlannak tartotta a piac jelentős szereplőjeként való minősítését.

Az alperes a határozatában foglaltakat fenntartva a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Mindenekelőtt megállapította, hogy a felperes alperesi hatáskör hiányára vonatkozó kifogása nem volt megalapozott, mivel az alperes által a hatásköre alapjául megjelölt Grt. 24.§ (3) bekezdését a Módtv. 107.§-a 2014. július 1. napjával hatályon kívül helyezte ugyan, azonban a Tptv. 2014. július 1. napjától hatályos 95/C.§ (6) bekezdésének a) pontja értelmében a Módtv. 105-107.§-ainak hatálybalépését megelőzően a Grt. 12.§-ában foglaltakat megsértő magatartás miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el a III. fejezet rendelkezéseibe ütköző magatartásokkal szembeni eljárásra vonatkozó szabályok szerint. Ezt követően kiemelte, hogy a konkrét jogsértés megállapíthatósága szempontjából a versenytársak, illetve egyéb vállalkozások gyakorlata nem bír relevanciával. A felróhatóság mércéjét nem az határozza meg, hogy a versenytársak általában milyen gyakorlatot folytatnak; a felróhatóság megállapíthatóságának az a feltétele, hogy a konkrét reklám a társadalom értékítéletével szemben álló, azt sértő, a valóságnak nem megfelelő tájékoztatást nyújt. Rámutatott arra, hogy a reklám fő üzenete az ár kiemelésével az volt, hogy a díjcsomag a feltüntetett havidíj ellenében, az ott ismert tartalommal vehető igénybe, az azonban már nem vált az üzenet részévé, hogy a közölt ár csak a negyedik és az azt követő előfizetések esetén érvényesül, és abban az esetben is csak a negyedik előfizetéstől, míg a többi esetben magasabb ár kerül alkalmazásra. Rögzítette továbbá, hogy a vizsgált reklámok esetében külön, sárga színnel kiemelt háttérrel jelent meg

a „Korlátlan üzleti mobildíjcsomag” szöveg, amely egyidejűleg hallható is volt, ezért a havidíj és az ahhoz kapcsolódó tartalom hangsúlyos megjelenése, és az azzal azonos méretben, külön megjelenő képből szereplő, szóban is elhangzó állítás a már taglalt időkorlátra is figyelemmel a kisebb betűmérettel szerepeltetett információk észlelésére, értelmezésére nem adott lehetőséget. Hangsúlyozta, hogy a reklámoknak önmagukban pontosnak és valósnak kell lenniük; amennyiben a reklámozó a termék lényeges tulajdonságának a közlésébe bocsátkozik azt úgy kell tennie, hogy a fogyasztók az egymástól elválaszthatatlan feltételeket a reklámból egyidejűleg megismerhessék. A felperes által e körben hivatkozott kutatási anyaggal kapcsolatban kiemelte, hogy az üzleti döntés egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem az egyes szakaszait is védi a jog. A megtévesztésre objektíve alkalmas magatartások tilalmának már a figyelemfelkeltéskor is érvényesülnie kell, ezért nemcsak az a magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza az üzleti döntést, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra. A perbeli esetben a korlátlan beszélgetés és SMS küldés kommunikálása egyértelműen figyelemfelkeltő jelentést tartalmat hordozott, ezért a felperes által becsatolt kutatási anyagnak a jogsértés megállapítása szempontjából nem volt jelentősége, hiszen az a körülmény, hogy az üzletfeleknek nem a televíziós reklám az elsődleges tájékoztató forrása, illetve más forrásból is tájékozódhatnak a díjcsomagokról nem befolyásolja azt, hogy a televíziós reklám alkalmas figyelemfelkeltésre, ezért annak meg kell felelnie a jogszabályi követelményeknek. Az alperes határozatának 72. pontja egyebekben részletes indokolást tartalmaz e tekintetben. A hivatkozott felmérés pedig éppen azt támasztja alá, hogy

Megállapította,

hogy az alperes nem sértette meg a Ket. 72.§ (1) bekezdésének eb) pontja szerinti indokolási kötelezettségét; a határozata 67-74. pontjaiban a felperes által megjelölt két bizonyíték, ugyan azok konkrét megnevezése nélkül, de a felperes észrevételeire adott válaszként megjelenik, azok tartalmi értékelése, és a mellőzés indokolása is kétséget kizáróan megtörtént. Hangsúlyozta, hogy a jogsértés a megtévesztésre alkalmas reklám közzétételével megvalósult; a címzetteknek okozott esetleges sérelem, valamint a panaszok hiánya jelentőséggel nem bír, mivel a megtévesztésre való alkalmasság nem ténykérdés, hanem jogkérdés. Rámutatott arra, hogy az alperes maga sem vitatta, hogy más mérce alkalmazandó az üzletfelek, illetve az ún. „laikus” fogyasztók felé irányuló reklámok megítélésére kapcsán, azonban mind az üzletfeleknek, mind a fogyasztóknak szóló tájékoztatásnak igaznak és pontosnak kell lennie. A perbeli reklámok üzletfeleket céloztak meg, azonban a reklámok üzenete, azaz a díjcsomag ára és az ahhoz kapcsolódó kedvezmények igénybevétele nem tartozik az ügyfelek szakmai ismeretébe, az üzenet az észlelést illetően nem tér el a fogyasztók által is észleleltől. A konkrét díjcsomag kedvezményeinek értelmezése kapcsán a szakmai ismereteknek nem volt jelentősége, továbbá önmagában az, hogy az üzletfelek esetlegesen maguk is reklámoznak vagy reklámokat készíttetnek nem jelenti azt, hogy az üzletfelek a felperesi díjcsomagokkal kapcsolatos szakmai ismeretekkel rendelkezzenek. Az érintett célcsoporttól a további tájékozódás tekintetében való magasabb fokú tudatosság elvárása egy további üzleti döntésnek minősül, és nem a figyelemfelhívás körében értékelendő. A bírság körében rögzítette, hogy a felperes maga sem vitatta, hogy az alperes jogszerűen indult ki a bírság kiszabása során a jogsértő magatartás reklámköltségéből; az a hivatkozás, hogy az új díjcsomagokból származó bevétel elmaradt a teljes reklámköltségtől a

viszonyítási alap jogszerűségének megdöntésére nem alkalmas. A csatolt tarifakimutatás a perbeli díjcsomagok

Az alperes kiemelt intenzitásként azt értékelte, hogy a jogsértő üzleti gyakorlat az üzletfelek széles körét érintette, melynek oka az intenzív, országos médiaszolgáltatást végző kereskedelmi csatornákon történő sugárzás volt. Hangsúlyozta, hogy a felróható magatartás hiányát a felperes versenytársai gyakorlatára nem alapíthatja. Az alperesi határozat a bíróság kapcsán a figyelembe vett körülményeket és azok súlyozását is részletesen meghatározta. A jogsértéssel elért előny hiánya enyhítő körülményként nem volt figyelembe vehető; a felperes keresetlevelében maga rögzítette az új SIM kártyák értékesítéséből származó bevételét.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára való utasítását kérte. Fenntartotta álláspontját, hogy az alperes határozata a Ket. szerint nem teljes, ezért jogszabálysértő, mivel az nem tartalmazza az általa felajánlott, de az alperes által mellőzött bizonyítékokat, illetve a mellőzés indokolását sem. E körben ismételten az alperes elé tárt kutatási anyagra hivatkozott, amely alapján megállapítható, hogy a televíziós reklámok a megcélzott üzletfelek számára nem elsődleges tájékoztató forrásként funkcionáltak, ezért az üzleti döntésre azok a jogsértést megalapozó érdemi kihatással nem lehettek. Az alperes a bizonyítékok értékelésére és mérlegelésére vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget, határozata mindössze a bizonyítékokkal kapcsolatos rövid értékítéletet tartalmaz. Kiemelte, hogy magatartásának az üzletfelek döntésére való tényleges hatása csak a piaci folyamatok és az üzletfelek viselkedésének, tudatosságának ismeretében értékelhető. Hangsúlyozta, hogy vannak a tudatosság, érzékelhetőség mérésére szolgáló módszerek. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem fejtette ki azt, hogy az alperes határozatának mely pontjai mutatnak rá arra, hogy gyakorlata szemben állt a társadalom értékítéletével. Álláspontja szerint nem helytálló az az elsőfokú ítéleti megállapítás, mely szerint a megtévesztésre alkalmasság jogkérdés, mivel az kifejezetten mérhető, tényszerű kérdés. Utalt arra, hogy az alperes határozata és az elsőfokú ítélet egybehangzó megállapítása szerint az üzletfelek tudatossági szintje határozza meg, hogy a felperesi gyakorlat megtévesztő volt-e vagy sem, azonban az üzletfelek tudatosságára vonatkozó alperesi megállapítás mögött sem empirikus, sem másfajta bizonyíték nem áll, ezért az nem alkalmas a jogsértést megalapozó következtetés levonására. A súlyosító körülményként azonosított felróhatóságot álláspontja szerint az alperes semmilyen módon nem támasztotta alá. Az alperes továbbá annak ellenére vette figyelembe súlyosító körülményként a korábban elkövetett számos, hasonló jogsértéseket, hogy az elmúlt öt évben mindössze egyszer indult eljárás vele szemben hasonló gyakorlat miatt. Az elsőfokú bíróság e körülményt teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. Sérelmezte, hogy az alperes a bíróságkiszabás körében más ügyekben hozott határozatára hivatkozik, miközben az általa hivatkozott versenytársi gyakorlat figyelembevételét elutasítja. Álláspontja szerint a kiszabott bírság a jogsértés súlyához viszonyítva eltúlzott, továbbá a súlyosító, illetve enyhítő körülmények feltárása nem teljes körű. Nyomatékos enyhítő körülményként kellett volna értékelni az elmaradt bevételt.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes

perköltésben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes fellebbezésének indokai nagyrészt megegyeznek a közigazgatási, illetve elsőfokú bírósági eljárásban általa előadott érvekkel. Kiemelte, hogy a fellebbezés az elsőfokú ítéletre vonatkozó kifogásokat nem tartalmaz, továbbra is az alperesi határozatot sérelmezi. A fellebbezés nem felel meg a Pp. 235.§ (1) bekezdésében foglalt követelménynek sem, mivel nem jelöli meg azt, hogy az elsőfokú ítélet mennyiben jogsértő, illetve mennyiben áll fenn bármilyen, a Pp. 252.§-ában megjelölt hatályon kívül helyezési ok. A felperes fellebbezésében nem vitatta azt a megállapítást, mely szerint a vizsgált reklámok címzettekhez eljutó üzenetében foglaltak nem feleltek meg a valóságnak. A felperes által hivatkozott kutatási anyaggal kapcsolatban arra mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy az alperesi határozat a kutatási anyagot annak konkrét megnevezése nélkül a felperes észrevételeire adott válaszként megjeleníti, azt tartalmilag értékeli, melyre figyelemmel a bizonyíték mellőzésének indokolása kétségtelenül megtörtént. A felperes magatartásának felróhatóságát az elsőfokú bíróság ítéletében értékelte, ahogy annak kifejtése az alperesi határozatban is megtörtént. A felperesi gyakorlat megtevesztésre való alkalmassága körében kiemelte, hogy a perbeli esetben olyan, az adott tényállás részét képező jogi tényekről volt szó, amelyek megállapítása nem empirikusan, hanem jogalkalmazói mérlegelés körében történik. Az üzletfelek tudatosságát illetően kifejtett álláspontját a határozata szintén tartalmazta, ahogy annak értékelésére az elsőfokú bíróság is kitért. Kiemelte, hogy a határozatában nem szerepel súlyosító körülményként a felperes által kifogásolt számos, korábbi esetben tanúsított hasonló magatartás. Teljesen alaptalan az a felperesi hivatkozás, hogy a bírósághoz fordulás alkalmazása a bírósághoz fordulás konkrét lépései során korábbi döntéseinek alapul vételét jelenti.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Törvényszék az alperesi határozat jogszerűségét elbíráló elsőfokú ítéletet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253.§ (3) bekezdése szerint eljárva, a felperesi fellebbezés és az alperesi ellenkérelem korlátai között vizsgálta. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróságnak a Pp. 206.§-ában foglaltaknak megfelelő, a rendelkezésre álló peradatokból levont jogi következtetései minden tekintetben helytállóak és okszerűek. A rendelkezésre álló peradatok és bizonyítékok egyenként és a maguk összességében való értékelésével, és meggyőződése szerinti elbírálásával helyesen megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes keresete alaptalan, ezért az nem teljesíthető. Döntésével, a kereset elutasításával és annak indokolásával a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért, ezért azt nem ismétli meg. A felperes fellebbezésében lényegében az elsőfokú eljárásban már előadottakat ismételte meg, és az elsőfokú bíróság részéről teljes körűen értékelteken túl nem adott elő olyan új tény, körülményt, továbbá olyan javára értékelhető okfejtést, amely az elsőfokú bíróság minden tekintetben jogszerű ítéletének megváltoztatásával, avagy hatályon kívül helyezésével a fellebbezése kedvező elbírálását eredményezte volna. A felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság a következőket emeli ki:

Tekintettel arra, hogy a fellebbezés az alperesi hatáskört már nem vitatta, e kérdést a

törvényt már nem érintette.

Megállapította azonban a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a döntése alapjául szolgáló tényállást helyesen rögzítette, a jogsértés körében a kereseti kérelem érvrendszere mentén eljárva a sérelmezett üzleti gyakorlat jogsértő elemeinek, valamint a vitatott határozati megállapításoknak a felperes kereseti érveivel való összevetését elvégezte, az e körben tett megállapításai okszerűek voltak, és helyesen vont le azt a következtetést, hogy az alperes által feltárt bizonyítékok a döntéséhez szükséges mértékben alátámasztották a megállapított jogsértést. Ahogy arra az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, az alperes a felperes által hivatkozott bizonyítékokat a felperes kereseti és fellebbezési kifogásaival ellentétben, határozatának 67-74. pontjaiban, „Válaszok az eljárás alá vont észrevételeire” címszó alatt részletesen értékelte. A felperes által e körben kiemelt és a fellebbezésében ismételt kifogásolt kutatási anyag megnevezésére ugyan nem került sor, azonban az alperesi határozat hivatkozott pontjain belül, az értékelés tartalma alapján egyértelműen kitűnik e felperes által benyújtott bizonyíték részletes és pontos kiértékelése, illetve az, hogy az abban foglaltakat az alperes miért nem tudta elfogadni, miért került sor annak mellőzésére. E tekintetben az alperesi határozattal egyezően az elsőfokú bíróság arra a helyes következtetésre jutott, miszerint az a körülmény, hogy a reklámok címzettjei más forrásból is tájékozódhatnak a reklámozott szolgáltatás igénybevételének feltételeiről, és esetlegesen nem a kifogásolt televíziós reklám jelentette az elsődleges tájékoztató forrást a számukra, nem mentesít azon követelmény alól, hogy a reklámnak a közzétételekor önmagában valósnak, pontosnak, hitelesnek kell lennie, és az nem közvetíthet megtévesztő jelentéstartalmat, figyelemmel arra, hogy a Grt. 12.§ (1) bekezdése értelmében tilos a megtévesztő reklám. Mindezekre tekintettel – a felperes által hivatkozottakkal ellentétben – nem volt megállapítható a Ket. 72.§ (1) bekezdés eb) pontjának sérelme, az alperes határozata kétséget kizáróan tartalmazta a felperes által felajánlott, de mellőzött bizonyítást, és a mellőzés indokait is, ahogy az alperes a bizonyítékok értékelésére és mérlegelésére vonatkozó kötelezettségének is eleget tett. Ennélfogva nem foghatott helyt a felperesnek az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésre történő hivatkozása. A versenyhatóság a vizsgálata során kellő mértékben feltárta a felperes kifogásolt reklámozási gyakorlatát; a jelen ügyben a befolyásoló releváns tényezőket és a beszerzett bizonyítékokat, adatokat, valamint a felperes részéről a versenyfelügyeleti eljárásban érdemi védekezésként előadottakat teljes körűen értékelte.

Az elsőfokú bíróság a felperesi kereseti kérelem alapján az alperesi határozat jogszerűségét érintően azt vizsgálta, hogy az alperes a vonatkozó anyagi és eljárási jogszabályi előírásoknak megfelelően hozta-e meg a döntését. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes helyesen tárta fel az ügyben irányadó tényállást, a vonatkozó jogszabályok helyes értelmezése és alkalmazása alapján törvényes jogi következtetéseket vont le, határozata jogszerű rendelkezéseket tartalmaz. A közigazgatási perben a bíróságnak arról kell ítéletet alkotnia, hogy a felülvizsgálni kért közigazgatási határozat sérti-e a felperes által megjelölt jogszabályi rendelkezéseket. A fél anyagi és eljárási jogszabálysértésre, továbbá arra is hivatkozhat, hogy az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. A bíróság azonban elsősorban azt vizsgálja, hogy a határozat érdemben megfelel-e a jogszabályoknak.

A Pp. 324.§ (1) bekezdése alapján a közigazgatási perben is érvényesül a Pp. 164.§ (1) bekezdésében foglalt általános perrendi szabály, miszerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. A felperesnek kell tehát igazolnia, hogy az alperes határozata jogszabálysértő, a felperes kötelezettsége, hogy bizonyítsa az alperesi határozat ténymegállapításainak a valótlanságát, avagy a vizsgált magatartásokra vonatkozóan feltárt és értékelt határozati elemek jogsértő voltát. A felperes ténylegesen az alperesi tényállás felderítetlensége és a jogsértés hiánya körében tett állításai elfogadását kérte, azonban a versenyhatóság által levont jogi konzekvenciát, a logikus okfejtéssel és a beszerzett adatokkal alátámasztott indokokat, amelyeket az elsőfokú bíróság is jogszerűnek ítélt, nem tette kétségessé. A keresetében és a fellebbezésben tett saját szempontú megközelítéssel nem tudta megcáfolni a versenyhatóság és az elsőfokú bíróság részéről tett azon megállapításokat, amelyek szerint 2013. október 1. és 2013. november 17. között az üzletfelek megtévesztésére alkalmas módon adott tájékoztatást a Next Business XL, illetve a Next Business M üzleti mobildíjcsomagok áráról. Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy – a felperes által sérelmezettekkel ellentétben – az elsőfokú bíróság rögzítette azt, hogy az alperes miért állapította meg a vizsgált felperesi magatartás felróhatóságát. E szerint a felperes a kifogásolt reklámok közzétételével, tekintettel arra, hogy azok alkalmasak voltak az üzletfelek megtévesztésére, a valóságnak nem megfelelő tájékoztatás nyújtásával a társadalom értékítéletével szemben álló, azt sértő magatartást tanúsított. Az elsőfokú bíróság álláspontja helytálló volt a tekintetben is, hogy a perbeli esetben a megtévesztésre való alkalmasság megítélése nem ténykérdés, hanem jogkérdés, az adott tényállás részét képező jogi tények megállapításához empirikus vizsgálatra nem volt szükség, mivel e kérdés jogalkalmazói mérlegelés körében eldönthető. Az üzletfelek tudatosságára vonatkozó okfejtést az alperes határozata, illetve az elsőfokú bíróság ítélete egyaránt tartalmazta, egyezően jutva arra a helyes következtetésre, hogy mind az üzletfeleknek, mind a fogyasztóknak szóló tájékoztatásnak igaznak és pontosnak kell lennie; a perbeli reklámok üzenete, a díjcsomag ára és az ahhoz kapcsolódó kedvezmények igénybevétele nem tartozik az ügyfelek szakmai ismeretébe, a további tájékozódás tekintetében való magasabb fokú tudatosság elvárása nem a figyelemfelhívás körében értékelendő. A reklám fő üzenete az ár kiemelésével az volt, hogy a díjcsomag a feltüntetett havidíj ellenében, az ott ismertetett tartalommal vehető igénybe, az azonban már nem vált az érzékelhető üzenet részévé, hogy a közölt ár csak a negyedik és az azt követő előfizetések esetén érvényesül, az pedig különösen nem, hogy abban az esetben is csak a negyedik előfizetéstől, hiszen a többi esetben a magasabb ár került alkalmazásra. A vizsgált reklámok esetében kiemelten jelent meg a „Korlátlan üzleti mobildíjcsomag” szöveg, amely egyidejűleg hallható is volt. A havidíj és az ahhoz kapcsolódó tartalom kiemelt feltüntetése, és az azzal azonos méretben, külön megjelenő képen szereplő, szóban is elhangzó állítás a mindössze három másodperces időkorlátra is figyelemmel az üzletfelek számára nem adott lehetőséget a kisebb betűmérettel szerepeltetett információk észlelésére és értelmezésére, annak ellenére, hogy a termék lényeges tulajdonságát úgy kell közölni, hogy a fogyasztók az egymástól elválaszthatatlan feltételeket a reklámból egyidejűleg megismerhessék.

Határozatában az alperes a tisztességtelen üzleti gyakorlat megítélésének vizsgálata mellett,

a vonatkozó jogi szabályozás részletes ismertetésével és a feltárt tények értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperesi magatartás nem volt versenyjogszerű. Az irányadó tényállás ismeretében a másodfokú bíróság álláspontja szerint a határozati megállapítások, valamint a versenyfelügyeleti eljárásban beszerzett adatok egyértelműen alátámasztják és igazolják, hogy a jelen ügyben megállapítható volt a felperesi jogsértés. A másodfokú bíróság ezért egyetértett az elsőfokú bíróságnak a jogsértés körében tett azon – alperessel egyező – végkövetkeztetésével, hogy a felperes az üzletfelekkel szemben tisztességtelen üzleti gyakorlatot folytatott.

A perbeli esetben az alperes a versenyjogi szabályozás céljának megfelelően vizsgálta a felperesi magatartást, és a megállapított jogsértés miatt sújtotta bírsággal a felperest. Ezzel összefüggésben rámutat a másodfokú bíróság – amint azt már korábbi döntéseiben is kiemelte –, hogy a (büntetés-jellegű) bírság szankciót a ténylegesen elkövetett jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodóan, mérlegeléssel kell kiszabni, aminek főbb szempontjait – példálózó jelleggel – a Tpv. 78.§ (3) bekezdése határozza meg. Eszerint a bírság összegét az eset összes körülményeire, így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő fél piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, az üzletfelek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg. Az alperes a Tpv. 78.§ (3) bekezdése alapján köteles mérlegelni, döntése során alapvetően a törvényeknek van alárendelve, azonban saját joggyakorlata érdekében figyelembe veheti a bírságszámítás körében kiadott Közleményét is, amely zsinórmértékként az egyes szempontok szerinti súlyozásban nyújt segítséget számára. Ezzel összefüggésben azonban hangsúlyozni kívánja a másodfokú bíróság, hogy a Közleményben foglaltakhoz a bíróság semmilyen formában nincs kötve, mivel a bírósági felülvizsgálat során jogszerűségi vizsgálatot végez, vagyis a törvénynek való megfelelést vizsgálja. A bírságkiszabást befolyásoló körülményeket nem általánosságban, elvontan vagy mechanikusan – a Közlemény szerinti számszaki adatok matematikai műveletekkel való kezelésével –, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva kell értékelni és megindokolni. A bírságkiszabás körében a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a határozatában a Tpv. 78.§-ában írtak helyes alkalmazásával járt el, határozata 82-83. pontjaiban felsorolta mindazokat a súlyosító és enyhítő körülményeket, amelyeket mérlegelése során – a 78. pontban felhívott Közleményére utalással – figyelembe vett. Az alperes a szükséges mértékben és részletességgel megjelölte mérlegelése szempontjait és indokait. Rögzítette, hogy a bírságot a kifogásolt reklámok alkalmazásával összefüggésben felmerült, ismert költségből kiindulva a jogsértő gyakorlat üzletfelek széles körét érintő voltára, a felperes elmúlt öt évben már egy alkalommal történt, Grt. rendelkezéseinek megsértése miatti marasztalására, és a magatartása felróhatóságára tekintettel szabta ki, enyhítő körülményként figyelembe véve azt a körülményt, hogy az üzletfél a döntése meghozatala előtt más forrásból is szerezhetett helytálló, vagy teljesebb információt. Mérlegelésének okszerűsége határozatának indokolásából kitűnik.

A másodfokú bíróság számos döntésében hangsúlyozta, hogy felróható az a magatartás,

amely nem felel meg az általánosan elfogadott társadalmi normáknak és a társadalom értékítéletébe ütközik. Felróható tehát az a reklám, ami „kedvező árat” ígér oly módon, hogy a kedvező árat megalapozó feltételeket nem teszi az üzenet részévé. Az alperes a felperes perbeli magatartását vizsgálta, ezért más piaci szereplők gyakorlata irreleváns volt. A reklámoknak továbbá mindig igaznak, valósnak, pontosnak kell lenniük, ezért azok elsődleges vagy másodlagos tájékoztatói forrás jellege közömbös. A felperes a kedvezményes díjcsomagokat, korlátlanúságot ígérve kis- és középvállalkozásoknak hirdette. A célzott fogyasztói kör reklámozási technikákra vonatkozó ismeretei, vagy azok hiánya a felperesi magatartás megítélése szempontjából közömbös: a perbeli reklámnak is igaznak, valósnak, pontosnak kellett volna lennie. Ennek hiányában a felperesi magatartás felróhatósága nyilvánvaló: kis- és középvállalkozásoknak ígért korlátlan díjcsomagot oly módon, hogy annak feltételei a reklámüzenet részévé nem váltak (keretszerződés; 4. és 5. díjcsomagtól).

A bíróságnak a Tpv. és a Pp. 339/B.§-a szerint kellett értékelnie a felperes terhére rótt jogsértés miatt alkalmazott jogkövetkezményeket, és ennek megfelelően vizsgálnia a mérlegelési jogkörben hozott határozati rész jogszerűségét, így azt, hogy a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta-e, az eljárási szabályokat betartotta-e, a mérlegelés – Tpv. 78.§ (3) bekezdése szerinti – szempontjai megállapíthatóak-e, és a határozat indokolásából a bizonyítékok jogszabály szerinti mérlegelésének okszerűsége kitűnik-e. A másodfokú bíróság egyezően az elsőfokú bírósággal megállapította, hogy a bírság kiszabása a versenyhatóság részéről indokolt volt, és figyelemmel a jogsérelem súlyára, a bírságmaximumhoz képest alacsonyabb mértékben kiszabott bírság összege a felperes esetében reális, az sem túlzottnak, sem aránytalannak nem tekinthető.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a felperes által a fellebbezésében kifogásoltakkal ellentétben az alperes a határozatában nem számos, a felperes által korábban elkövetett hasonló jogsértést vett figyelembe súlyosító körülményként a bírság összegének meghatározásakor; a határozatában azt rögzítette, hogy a felperes az utóbbi öt évben egy alkalommal lett elmarasztalva a Grt. rendelkezéseibe ütköző magatartás tanúsítása miatt.

A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság álláspontja az, hogy sem az alperes határozatában, sem az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállás felderítésének hiányára, a mérlegelés okszerűtlenségére, az indokolás hiányára, vagy hiányosságaira utaló jogsértés nem volt megállapítható. Megjegyzi továbbá a törvényszék, hogy a felperes fellebbezésében is lényegében csak a már korábban előadott, és az elsőfokú bíróság által értékelt érveit hozta fel, az elsőfokú ítélet megállapításait megdöntő érvek és erő nélkül.

Mindezek folytán a Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A pervesztes felperest a másodfokú bíróság a Pp. 78.§ (1) bekezdése értelmében kötelezte az alperes másodfokú perköltségének a megfizetésére, míg a fellebbezési illeték viseléséről a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján rendelkezett; a fellebbezési illeték mértékét az illetékekről szóló

1990. évi XCIII. törvény 39.§ (1) bekezdése, valamint a 46.§ (1) bekezdése szerint határozta meg.

Budapest, 2016. évi május hó 11. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s.k. a tanács elnöke, előadó bíró dr. Rácz Krisztina s.k. bíró,
dr. Bacsa Andrea s.k. bíró